

กระทู้ถามที่ ๖๗๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ไม่เป็นไปตามกฎหมาย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖๒ ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บ ตามประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๕๔๑ จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยละห้าของภาษีที่จัดเก็บได้ แต่ในทางปฏิบัติ กรมสรรพากรให้สิทธิผู้ประกอบการในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มรวมกัน ณ สำนักงานใหญ่ ทำให้ภาษีมูลค่าเพิ่มของสาขาสถานประกอบการที่อยู่ในต่างจังหวัดจำนวนมากตกเป็นของกรุงเทพมหานคร ตามที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ จึงขอเรียนถามว่า

๑. เพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กรมสรรพากรสามารถจัดสรรยอดภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่ตั้งของสถานประกอบการจริง บนข้อมูลในใบแบบแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.๓๐) รายละเอียดภาษีขายและภาษีซื้อของสถานประกอบการแต่ละแห่งให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพื้นที่สาขาสถานประกอบการที่เกิดรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มจริง ในกรณีที่ผู้ประกอบการเลือกจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มรวมที่สำนักงานใหญ่ได้หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๒. กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะจะถูกยึตรวม ณ สำนักงานใหญ่ ทำให้แต่ละจังหวัดไม่มีข้อมูลการจัดเก็บรายได้ภาษีที่แท้จริง จากสาขาของสถานประกอบการในแต่ละจังหวัด กรมสรรพากรสามารถเพิ่มใบแบบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐) และแบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ (ภ.ศ.๔๐) รายละเอียดรายได้ของสถานประกอบการหรือสาขาแต่ละแห่ง ซึ่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๕๔๑ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๙๑/๑๐ กำหนดให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมสรรพากรได้หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
จังหวัดภูเก็ต

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๗๓ ร.

ของ ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดภูเก็ต เรื่อง การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่เป็นไปตามกฎหมาย

ท่านประธานที่เคารพ ข้าพเจ้า นายพิชัย ชุณหวิธิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กรมสรรพากรสามารถจัดสรรยอดภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่ตั้งของสถานประกอบการจริง บนข้อมูลในใบแนบบแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.๓๐) รายละเอียดภาษีขายและภาษีซื้อ ของสถานประกอบการแต่ละแห่งให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพื้นที่สาขาสถานประกอบการ ที่เกิดรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มจริง ในกรณีที่ผู้ประกอบการเลือกจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มรวมทั้งสำนักงานใหญ่ ได้หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดว่า “ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้ส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยละห้าของภาษีที่จัดเก็บได้” ซึ่งบทบัญญัติตามมาตรา ๘๓ วรรคสี่ แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียน ที่มีสถานประกอบการหลายแห่ง ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี (ภ.พ.๓๐) และชำระภาษี แยกเป็น รายสถานประกอบการ โดยต้องคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี และการคำนวณภาษีดังกล่าวอาจเกิดผลลัพธ์แตกต่างกัน ดังนี้

๑. ภาษีขาย มากกว่า ภาษีซื้อ ผู้ประกอบการต้องเสียภาษี
๒. ภาษีขาย เท่ากับ ภาษีซื้อ ผู้ประกอบการไม่ต้องเสียภาษี
๓. ภาษีขาย น้อยกว่า ภาษีซื้อ ผู้ประกอบการได้รับคืนภาษี

ดังนั้น กรมสรรพากรจะส่งมอบเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกรณีที่ ผู้ประกอบการยื่นแบบ ภ.พ.๓๐ และมีภาษีต้องชำระ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

อย่างไรก็ดี เนื่องจากบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ได้ให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ที่มีความประสงค์จะยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีรวมกัน ณ ที่ตั้งของสถานประกอบการ แห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อความสะดวกของผู้ประกอบการ เช่น หากผู้ประกอบการต้องการยื่นแบบ ภ.พ.๓๐ รวมกันที่สำนักงานใหญ่ ก็ให้ยื่นคำร้องเพื่อขออนุมัติต่ออธิบดีกรมสรรพากรได้ และในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบการมีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.พ.๓๐ และชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ท้องที่ที่เป็นสถานที่ตั้งของ สำนักงานใหญ่เท่านั้น ซึ่งวิธีการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับกรณีนี้ สำนักงานใหญ่จะต้องแสดง

รายละเอียดภาษีขายและภาษีซื้อของสถานประกอบการแต่ละแห่งไว้ในใบแนบบแบบ ภ.พ.๓๐ และให้แสดงผลรวมทั้งหมดในหน้าแบบ ภ.พ. ๓๐ ซึ่งภาษีขายและภาษีซื้อของสถานประกอบการแต่ละแห่งในใบแนบบดังกล่าว อาจแตกต่างกันไปตามแต่กรณี เช่น บางแห่งอาจจะมีภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ และบางแห่งอาจมีภาษีขายน้อยกว่าภาษีซื้อก็ได้ และเมื่อคำนวณแล้ว หากมีภาษีมูลค่าเพิ่มต้องชำระกรมสรรพากรจะส่งมอบเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดท้องที่ที่เป็นสถานที่ตั้งของสำนักงานใหญ่นั้น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กรมสรรพากรจึงไม่อาจจัดสรรยอดภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการแต่ละสาขาได้

คำถามข้อ ๒ กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีธุรกิจเฉพาะจะถูกยื่นรวม ณ สำนักงานใหญ่ ทำให้แต่ละจังหวัดไม่มีข้อมูลการจัดเก็บรายได้ภาษีที่แท้จริง จากสาขาของสถานประกอบการในแต่ละจังหวัด กรมสรรพากรสามารถเพิ่มใบแนบบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐) และแบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ (ภ.ธ.๔๐) รายละเอียดรายได้ของสถานประกอบการหรือสาขาแต่ละแห่ง ซึ่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช ๒๕๖๑ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๙๑/๑๐ กำหนดให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมสรรพากรได้หรือไม่ เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๒ กระทรวงการคลัง ขอเรียน ดังนี้

๑. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นงบการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด สมาคมการค้า และหอการค้า ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า รวมทั้งการจัดทำบัญชีทุกประเภทต้องปฏิบัติตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๔ และประมวลรัษฎากร กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีมีหน้าที่จัดทำบัญชีบุคคล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนพร้อมทั้งแนบบัญชีดังกล่าวที่มีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา ๓ สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ตรวจสอบและรับรองไปพร้อมกับแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐)

ดังนั้น การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นการปรับปรุงรายการทางบัญชีด้านรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน และหนี้สิน ที่มาจากรายการในงบการเงินของนิติบุคคลให้เป็นไปตามเงื่อนไขตามประมวลรัษฎากร

อย่างไรก็ดี บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้นิติบุคคลมีหน้าที่จัดทำ บัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนพร้อมทั้งแนบบัญชีดังกล่าวที่มีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตรวจสอบและรับรองไปพร้อมกับแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐) ซึ่งเอกสารประกอบการลงบัญชีและการบันทึกบัญชีต้องจัดทำรวมกันเป็นรายกิจการ และการประกอบธุรกิจของนิติบุคคลต้องพิจารณาในภาพรวมของกิจการ การคำนวณภาษีตามประมวลรัษฎากรจึงดำเนินการเป็นรายนิติบุคคล ไม่สามารถแยกเป็นรายสาขาของนิติบุคคลแต่ละรายได้

๒. ภาษีธุรกิจเฉพาะ

ตามข้อ ๑ ของประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดว่า “เงินภาษีธุรกิจเฉพาะที่กรมสรรพากรจัดเก็บเพิ่มให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ที่จัดเก็บได้ในเขตจังหวัดใด หรือเมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร ให้ส่งมอบให้จังหวัดนั้น หรือเมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร” ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นผู้ส่งมอบเงินภาษีธุรกิจเฉพาะที่กรมสรรพากรจัดเก็บเพิ่มให้แก่จังหวัดนั้น หรือเมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ

บทบัญญัติตามมาตรา ๙๑/๑๐ วรรคสี่ แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีมีสถานประกอบการหลายแห่ง การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีให้แยกยื่นเป็นรายสถานประกอบการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ได้ให้สิทธิแก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่มีความประสงค์จะยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีรวมกัน ณ ที่ตั้งของสถานประกอบการแห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อความสะดวกของผู้มีหน้าที่เสียภาษี เช่น หากผู้ประกอบการต้องการยื่นแบบ ภ.ธ.๔๐ รวมกันที่สำนักงานใหญ่ ก็ให้ยื่นคำร้องเพื่อขออนุมัติต่ออธิบดีกรมสรรพากรได้ และกรณีเช่นนี้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ธ.๔๐ และชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ ณ ที่ตั้งที่เป็นสถานที่ตั้งของสำนักงานใหญ่เท่านั้น ซึ่งวิธีการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับกรณีนี้ สำนักงานใหญ่จะต้องแสดงรายละเอียดรายการของสำนักงานใหญ่ และสาขาแต่ละแห่งตามใบแนบ ภ.ธ.๔๐ และให้แสดงผลรวมทั้งหมดในหน้าแบบ ภ.ธ.๔๐ และเมื่อคำนวณแล้ว หากมีภาษีต้องชำระ กรมสรรพากรจะส่งมอบเงินภาษีธุรกิจเฉพาะที่จัดเก็บเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งมอบให้จังหวัดนั้น หรือเมืองพัทยา หรือกรุงเทพมหานคร ตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ต่อไป

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ สามารถแยกยื่นแบบ ภ.ธ.๔๐ เป็นรายสถานประกอบการหรือขออนุมัติต่ออธิบดีกรมสรรพากรยื่นแบบรวมกัน ณ ที่ตั้งของสถานประกอบการแห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ ซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรได้กำหนดแบบ ภ.ธ.๔๐ และใบแนบ ภ.ธ.๔๐ ไว้แล้ว